

denne Sag, der, som af den sidste ærede Taler antydet, har gienneगाaet en saa besynderlig og besværlig Vandring. Jeg troer, at Forslaget trods alle de Mangler, der kunne tillægges det, naar det vedtages, vil tilveiebringe en sand og virkelig Forbedring i det paagældende Forhold. Man bør formeentligen derfor antage Forslaget, som det foreligger, og med Flid undgaae at bevirke Forhaling i dets endelige Afgjørelse, og, idet jeg altsaa for mit Bedkommende maa forholde mig paa den af den sidste ærede Taler til Slutning antydede Maade, vil jeg stemme for Forslaget usorandret og imod ethvert Ændringsforslag, forsaavidt Intet maatte fremkomme, der angaaer en Gjenstand af saa liden Bigtighed, at det tør antages ikke at lægge Lovens endelige Vedtagelse Hindringer i Veien. Jeg skal saaledes ikke videre omtale de enkelte Bestemmelser, og jeg skulde ikke yderligere have benyttet Ordet, naar det ikke havde været for at udbede mig en Oplysning af den ærede Indenrigsminister med Hensyn til et enkelt Punkt, der er mig mindre klart, og som, hvis denne Uklarhed ikke bortryddes, mulig kunde give Anledning til en Retteelse, men en Retteelse af en saadan Veffaffenhed, at deraf ikke kunde befrygtes nogen for Sagen skadelig Indflydelse. Jeg sigter nemlig til den Passus i § 3, hvor det hedder, at den større Halvdeel vælges af den Femtedeel o. s. v., „hvortil ogsaa medregnes de Afgifter, der ere udredede til det under en anden Commune hørende Skolevæsen“. Det er mig nemlig ikke ganske klart, hvorfor der blot er sagt: „det under en anden Commune hørende Skolevæsen“; thi, hvis der i denne Passus sigtes til den Beboer i en Commune, der svarer til en anden Communes Skolevæsen af nogen Deel af hans Eiendom, som hører ind under dette sidste District, maatte det synes, at der i Beregningen ogsaa burde medtages den Afgift, han af den samme Eiendomsdeel yder til andre communale Formaal, s. Ex. Fattigvæsenet. Maaskee kan der ved dette Udtryk være sigtet til et andet Forhold end det, jeg tillod mig at nævne, men i alt Fald er Udtrykket saa almindeligt, at det ligefrem synes at omfatte ogsaa Afgiften af den i en fremmed Commune liggende Deel af en Eiendom. Jeg skulde altsaa for at

komme paa det Nene med, hvorvidt det kunde være ønskeligt at foranlede nogen Forandring i Udtrykkene, gjentage det Ønske, som jeg før tillod mig at fremsætte, at den ærede Minister angaaende dette Punkt vilde yttre et Par Ord.

Indenrigsministeren: Jeg skal tillade mig at henvise til de Ytringer, hvormed jeg har ledsaget Forhandlingen af dette Lovforslag i det andet Thing. Jeg bemærkede der, at der var visse Punkter, som, efterat have været nøie drøftede af det nærværende Ministeriums samtlige Medlemmer, ikke fandtes at kunne opgives, naar Ministeriet, efter sin Overbeviisning, skulde kunne tilraade Hs. Majestæt Kongen at sanctionere et saadant Lovforslag. Der er nu for Tiden, som Lovforslaget foreligger, ikke noget Punkt, som herefter længere vil være til Hinder for, at Ministeriet tilraader Hs. Majestæt at sanctionere det. Af de Punkter, som idag have været under Forhandling, er der kun eet, som jeg i saa Henseende maa tillægge nogen Bøgt. Det er nemlig her ytret af flere ærede Landstingsmænd, at Præsten burde ikke længere beholde de Forretninger, som han har for Fattigvæsenet og Skolevæsenet i Forbindelse med Sæde og Stemme i Sogneforstanderskabet i disse Sager, men at han, naar han ikke blev valgt, skulde være ganske udenfor Sogneforstanderskabet. Jeg har derimod udtalt, at Regjeringen holder for, at for Dieblisset kan dette efter Regjeringens Mening ikke indrømmes uden at udsætte mange af de fjernere liggende Communer, med Hensyn til disse Sagers Behandling, for megen Ulempe, hvorved det tilslige maa bemærkes, at disse Sager, som angaae Fattigvæsenet og Almuens Oplysning, ikke blot ere communale Sager, men ogsaa maae betragtes som Statsager. Jeg siger udtrykkeligt „for Dieblisset“; thi, hvad Forslaget om Fattigvæsenet angaaer, vilde det vistnok være ønskeligt, og det kan maaskee ogsaa bevirkes, naar Geistlighedens Forhold ordnes nærmere, at Præsten kunde blive de Fattiges Forsvarer, og ikke egentlig Administrator af Communens tvungne Fattigforsørgelse. Hvad Skolevæsenet angaaer, saa maa Regjeringen